

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 25 oktober 2007

MEDITATIE

Geen vallend blad

Het is herfst. Wij zien het overal rondom ons. De bomen hebben hun vruchten gedragen en nu laten zij hun blad vallen. Het vallende blad stemt weemoedig. Het doet ons zien, dat niets bestendig is hier op aarde.

In het voorjaar stonden de bomen met het nieuwe loof en de schone bloesems, als tekenen van het nieuwe leven dat uitbottte. Nu roept het vallende blad ons toe: sterven! Gods Woord gebruikt dit als een beeld van het menselijk leven! Wij allen vallen af als een blad. De natuur toont ons de gang van het leven: opgaan, blinken en verzinken; uitbotten, bloeien, sterven! Wanneer wij eens rustig de boom bezien en het blad zien vallen, laat dan het herfstgetij ons er toch eens bij bepalen: gelijk het blad nu van de boom valt, val ook ik aanstonds van de boom van het menselijk leven. Wij gaan sterven! Gods Woord spreekt echter ook van een boom, waarvan het blad niet afvalt. Laten wij daarop ook letten, wanneer wij de bladeren zien

Want hij zal zijn als een boom ... welks blad niet afvalt.

Psalm 1 : 3a

dwarrelen. De bovengenoemde tekst noemt zo de godzalige en betuigt dat hij is als een boom, welks blad niet afvalt. Dit is een beeld, dat ons spreekt van het nimmer stervende leven. Alle menselijk leven is de dood onderworpen. Het leven, dat uit God is, is voor de eeuwigheid bestemd en zal eerst daar volkomen zijn, waar de dood niet meer heerst. Het gebruikte beeld leert ons, dat dit iets bijzonders is. Schier iedere boom op aarde laat op zijn tijd zijn blad vallen. De dichter wijst dan ook in dit woord op het bijzondere van dit leven. Dit leven is pas leven in de eigenlijke zin van het woord. Wat hier op aarde leeft, draagt de kiemen van de dood in zich, alreeds dan, wanneer het uitbot. Dit leven kan echter zelfs door de dood niet

aangetast worden. Dat is geestelijk leven.

Dat moet tussen wieg en graf in ons gelegd worden, als een vrucht van de krachtvolle werking van de Goddelijke genade.

Die genade Gods is soeverein en vrijmachtig. De Heere verheerlijkt die naar het welbehagen van Zijn eeuwige wil in de harten van dooden doemwaardige zondaren en zondaressen. Van nature missen wij dit leven Gods. Alle kennis en onderzoek zal ons dit leven Gods niet deelachtig maken; alle verdienstelijkheid en ijver sluit God hierbij buiten.

Het strijdt wel tegen het hoogmoedige gevoel van de zich op eigen-gerechtigheid verlatende mens, maar het is toch waarlijk zo troostrijk voor de aan zichzelf ontdekte en met zijn diepe doodstaat bekendgemaakte mens, dat God vrijmachtig en om niet, dit ware geestelijke leven schenken kan en zal. God is altijd de eerste. Het is niet zo, dat wij van de aarde op kunnen klimmen ten hemel, maar God daalt neer naar de aarde om vijanden te trekken uit de strikken van hun diep bederf en dodelijke vijandschap, en hen te begiftigen met het nieuwe leven.

Dat nieuwe leven is, zoals alle leven, aan groei onderworpen, maar in tegenstelling tot alle andere leven, nooit meer aan sterven. Dat leven kan niet gedood worden door welke kracht of werking ook, maar het leeft door. Ja, zelfs de natuurlijke dood zal dit leven niet doen beëindigen, maar slechts de beletselen wegnemen die verhinderen dat dit leven zich volkomen ontplooiën kan. Hier zal een kind des Heeren nooit kunnen leven, zoals men dat wenst. Men zou van alle zonde bevrijd, volkomen voor de Heere willen leven, omdat Hij dat zo overwaardig is. Dat zal echter voor de toekomst bewaard blijven.

Wat is die mens dan ook onuitsprekelijk gelukkig te achten, die onder de kracht van deze Goddelijke belofte valt; hij zal zijn als een boom,

Inhoud

86e jaargang

Nr. 4

- 1 Geen vallend blad
- 2 Bijbelstudie: De hemelse verschijning aan de eikenbossen van Mamre (2)
- 3 Hendrik de Cock in het spoor van Calvijn
- 5 Momentopnamen van de Generale Synode 2007 (5)
- 7 Kuis en kies (6)
- 9 Uit de bibliotheek
- 9 Kerknieuws
- 10 Berichten
- 11 Kerkdiensten

welks blad niet afvalt; die niet meer sterft. Sterven betekent afgesneden te worden van de Bron des levens. Het vallende blad wordt losgemaakt van de leven mededelende wortels.

Toen de mens zichzelf van God, de Bron des levens, afsneed, stierf hij de geestelijke dood, waarop de natuurlijke en eeuwige dood onvermijdelijk volgen moest.

Wanneer God de zondaar zaligt, lijft Hij hem Christus in door het geloof. Die zondaar kan zichzelf niet meer afsnijden van Hem, Die als de Boom des levens aangemerkt wordt. Dat geloof ligt niet vast in de zondaar, maar in Christus, en zijn zaligheid ligt vast in het werk van Jezus Christus.

Buiten Christus is er geen leven mogelijk, alleen in Hem is het leven. Daarom trent hebben wij ons dan ook te onderzoeken of er ooit in ons leven een tijd kwam, dat de Heere ons, door verheerlijking van soevereine genade, als een doodwaardige zondaar door Zijn Geest Christus inlijfde en of wij in Hem vruchten gedragen hebben.

Vruchten van de waarachtige veroetmoediging, de verbrijzeling des harten, de innerlijke boetvaardigheid, het steunen op Zijn gerechtigheid, het toevlucht nemen onder Zijn vleugelen en al die heilige eigenschappen van het waarachtige geloof.

De bladeren vallen. Zij roepen ons toe: sterven! Van het menselijk leven worden er aanstonds afgesneden als een vallend blad!

Kent gij iets van dit leven, dat niet

meer sterft? Beproeft u ernstig naar de regel van het Woord. Mist gij dit leven? Haast u!

En zo gij iets ervan mocht doorleven, weet dat de Heere betuigt heeft en

Zijn Woord waarachtig is: Hij zal zijn als een boom, welks blad niet afvalt. Dan leeft gij immer voort, ja, eeuwig!

wijlen ds. A. Vergunst.

BIJBELSTUDIE

2

De hemelse verschijning aan de eikenbossen van Mamre

Genesis 18:1-15

De vraag naar Sara

Abraham zat dus te eten met zijn drie gasten. En toen, plotseling, kwam de vraag tot hem: "Waar is Sara, uw huisvrouw?" (vers 9).

Abrahams antwoord luidde: "Zie, in de tent."

De vraag die de mannen hem stelden, was in het licht van de omgangsvormen van die tijd een ongepaste vraag. Ook een wonderlijke vraag. Hoe wisten die mannen dat zijn vrouw Sara heette? Hier openbaarde zich de Goddelijke alwetendheid. De Heere begon Zich hier aan Abraham te openbaren. Hij kende Sara. Hij kent ieder mens. Hij kent ook u. De Heere vergist Zich nooit in iemand. Wij wel. We kunnen ons zo verschrikkelijk in mensen vergissen. En ook in onszelf. De Heere echter kent ieder, tot op de bodem van het hart. Voor Hem hoeven we ons echt

niet mooier voor te doen dan we zijn, want Hij ziet dwars door alle uiterlijke franje heen. Waarom werd deze vraag aan Abraham gesteld? Niet dus als blijk van onwetendheid, maar wel als inleiding tot hetgeen zou volgen. Vervolgens werd door deze vraag de pijnlijke plek in Abrahams leven aangewezen. Sara, dat betekende de onmogelijkheid ten aanzien van de vervulling van de belofte. Sara, dat betekende de onvruchtbare, terwijl de Heere een talrijk nageslacht had beloofd, waarin alle geslachten van de aardbodem gezegend zouden worden. Sara, dat betekende de strijd en de aanvechting in het leven van Abraham. Welnu, dat alles werd door die vraag aan Abraham zo plotseling aangewezen. Dat is waarschijnlijk ook de reden voor het korte antwoord van Abraham: "Zie, in de tent." De tent was in twee afdelingen gescheiden; een van deze twee was

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur:
ds. A. Moerkerken.

Bijdragen van medewerkers aan:
ds. A. Moerkerken, Händelstraat 1,
2901 JC Capelle aan den IJssel,
tel. 010-4472388, fax 010-4472263
e-mail: moerkerken@kliksafe.nl

Redacteur: ds. G.J. van Aalst.

Boeken ter recensie en meditaties aan:
ds. G.J. van Aalst, Molendijk 136,
3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105

Kernnieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten aan:
redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583
E-mail: jj.verhage@kliksafe.nl

Aanlevertijd:
Uiterlijk **woensdag 17.00 uur** vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk aan:
Kerkelijk bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: kbgg@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:
Administratie van De Saambinder:
J. Honkoop, Jan Willem Frisohof 53,
2517 LA 's-Gravenhage,
tel. 070-3514465, fax 070-3512718,
e-mail: saambinder-adv@kliksafe.nl
Postbankno. 256686 t.n.v. de administratie van De Saambinder.

Advertenties €0,70 per mm.
Familieberichten €0,50 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Advertenties dienen **uiterlijk donderdag** in het bezit van de administratie te zijn.
Rouwadvertenties
uiterlijk maandagmorgen 9 uur.

Abonnementenadministratie
Adreswijzigingen enz. aan:
Kerkelijk bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: kbgg@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden:
Postbanknr. 64327 t.n.v. De Saambinder-
abbonementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: €11,50 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober);
voor het buitenland:
€23,- per jaar + extra portiekosten.
Canada \$ 110,-, USA \$ 110,-.

Correspondentie-adres
Noord-Amerika:
Mr. Clarence Bleeker
1233 Leffingwell Av, N.E.,
Grand Rapids, Michigan,
U.S.A. 49505.

De redactie kan niet aansprakelijk worden gesteld voor de inhoud van: de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

speciaal voor de vrouwen bestemd; daarin bevond Sara zich.

De vernieuwing van de belofte

Direct na Abrahams antwoord klom het woord des Heeren tot Abraham: "Ik zal voorzeker weder tot u komen omtrent deze tijd des levens; en zie, Sara uw huisvrouw zal een zoon hebben" (vers 10). De Heere maakte hier niet mee duidelijk dat Hij over een jaar op dezelfde wijze tot Abraham zou komen als nu het geval was, maar Hij maakte hier aan Abraham duidelijk dat Hij komen zou in de vervulling van Zijn belofte. Als de Heere Zijn belofte vervult in het leven van Zijn kinderen, dan bezoekt de Heere hen. Wat een wonder als de Heere zo tot de Zijnen komt en hen bezoekt. Over een jaar zou Sara een zoon hebben. Wat de Heere hier dus deed? Hij vernieuwde, herhaalde en bevestigde Zijn belofte. Dat had de Heere vaker gedaan, maar nu deed Hij het opnieuw en dan veel heerlijker dan tevoren, want nu gaf de Heere de tijd van de vervulling aan. Dat was dus iets nieuws. De Heere wil Zijn beloften in het leven van Zijn kinderen wel eens bevestigen en vernieuwen, maar vaak als de Heere dat doet, wil Hij er iets nieuws bij geven. Daar zullen Gods kinderen iets van weten. Dat verbindt hen dan des te meer aan de troon der genade en doet hen dan des te meer uitzien naar de vervulling. De Heere is zo wijs in de wijze waarin Hij met de Zijnen omgaat.

Het Goddelijke "zal"

Tot twee keer toe gebruikte de Heere hier het woordje "zal". "Ik zal voorzeker weder tot u komen" en "Sara, uw huisvrouw, zal een zoon hebben". In het leven van Abraham is dat Goddelijke "zal" steeds weer teruggekomen. Hoe onmogelijk het ook werd, steeds sprak de Heere: "Ik zal". Dat is het enige houvast dat overblijft, in de strijd en in de aanvechting des geloofs. Velen zeggen in onze tijd, waarin alles wankelt: Waar zal ik houvast vinden? Hier ligt het enige houvast, dat werkelijk vast is. Zou u het van mensen verwachten? Zou u het van uzelf verwachten? Je valt ermee om. Maar met die betrouwbare God is er nog nooit iemand omgevallen. De Heere beproeft zijn kinderen wel, maar Hij beschaamt hen nooit. In de leiding met Zijn kinderen stoot Hij hen van alles af om hun vastheid te geven in Zijn Woord en Zijn trouw. De Heere gebruikte naast

dat "zal" ook nog het woord "voorzeker". "Ik zal voorzeker weder tot u komen." In het Nieuwe Testament gebruikt Christus dan steeds het woord "voorwaar", dat wil zeggen "amen". Met andere woorden: U kunt er vast van op aan, u kunt er staat op maken, Ik zal u niet bedriegen. Wat buigt de Heere Zich dan laag neer om het aangevochten en bestreden geloof in het leven van de Zijnen te bevestigen en te versterken.

Wanneer zou de Heere Zijn belofte aan Abraham vervullen? Over precies één jaar. De Heere bepaalt de tijd van de vervulling van de belofte. Hij houdt getrouw Zijn Woord en Hij doet het op Zijn tijd. Alles lag in Zijn hand: de tijd van de vervulling en de baarmoeder van Sara. Gods tijd is altijd de beste tijd en Zijn wijze de beste wijze. Het is een levensles om ook daarin achter de Heere aan te komen. Dan gaat ons eigen tegenprekende ik eronder en blijft de trouw van de belovende God over.

Gods tijd is altijd de beste tijd en Zijn wijze de beste wijze. Het is een levensles om ook daarin achter de Heere aan te komen.

Onveranderlijke trouw

"Ik zal weder tot u komen", zo sprak de Heere. Wat een wonder: de Heere is een God, Die terugkomt in het leven van de Zijnen. Hoe ze het ook verknoeien en verzondigen, de Heere komt toch weer terug om ze te brengen op de plaats, waar ze zijn moe-

ten. Nooit laat Hij varen het werk dat Zijn hand begon. Hij is onveranderlijk in Zijn trouw. Als Sara straks een kind zou krijgen, zou de Heere erbij zijn. Het zou voor Sara een moeilijke tijd worden: zo oud en dan zwanger, zo oud en dan het moeilijke moment van de bevalling. Maar de Heere zou erbij zijn. Hij verlaat de Zijnen niet. Als het moeilijk wordt in het geestelijke leven, dan is de Heere erbij. "Wanneer gij zult gaan door het water, Ik zal bij u zijn, en door de rivieren, zij zullen u niet overstromen" (Jes. 43:2). De kanttekeningen zeggen daarbij: "Als gij in nood en gevaar zijt, zo zal Ik u verlossen en Ik zal altijd uw Beschutter en Beschermmer zijn." Ziet u wel, dat de Heere altijd bij de Zijnen is? Ook als zij het niet zien kunnen en niet geloven kunnen. Hij zal hen niet begeven en niet verlaten. Ook al gaat de weg door diepten en raadsels heen. Dat heeft die trouwe Borg en Zaligmaker verworven toen Hij hing te bloeden op Golgotha en van God verlaten was.

Wat een wonderlijke bevestiging voor Abraham. We lezen niet dat hij iets gezegd heeft. Hij zal geen woorden gehad hebben vanwege het wonder. We mogen geloven dat hij hier aan de belofte van God niet getwijfeld heeft door ongeloof. Dat geloof spreekt niet altijd. Het kent ook een heilig zwijgen. Een Gode zwijgen. Een zwijgen in verwondering. Wat is God dan groot en wat worden wij dan klein. Gezegende plaats, waar alleen het wonder overblijft.

(wordt vervolgd)

Zeist,

ds. J.J. van Eckveld

Hendrik de Cock in het spoor van Calvijn

De geschriften van de grote Reformator Johannes Calvijn hebben tot op de dag van vandaag hun invloed en betekenis gehad. Als het gereformeerde karakter van de kerk diende te worden aangescherpt, waren het steeds de voormannen die terugrepen naar Calvijn.

Dat deed ook de 'vader van de afscheiding', Hendrik de Cock, die

het levenslicht zag in Veendam in het jaar 1801. Wat dat betreft bracht de Afscheiding derhalve niet iets nieuws, maar ze wenste terug te gaan tot de leer, de dienst en de tucht der vaders. De Afscheiding wenste te gaan in het spoor van de Reformatie. De Cock was overigens geen groot theoloog en geen geweldig leider. Toch werd hij de man die door de kerkelijke omstandigheden in zijn

dagen aan het begin zou staan van de beweging der Afscheiding. Aanvankelijk was De Cock een wat liberale dominee. Veel diepgang werd bij hem niet gevonden. Deugdzaamheid en zelfgenoegzaamheid voerden de boventoon. Door Gods genade mocht hij echter de leer van zonde en genade voor eigen hart en leven leren kennen. Die verandering werd mede ingegeven doordat zijn vrouw vanuit de liefde van haar hart liet blijken, dat zij een gemis in zijn preken opmerkte. Voorts ontmoette De Cock in Gods voorzienig bestel in de gemeente te Ulrum (waar hij op 28-jarige leeftijd als predikant bevestigd was) oude vromen, die hem attenderden op de noodzaak van een wezenlijke verandering in het leven van een mens en wel door wedergeboorte en waarachtige bekering. Dat moest dus ook in de prediking naar voren komen.

Vernieuwing

Het was een zekere Klaas Kuipenga, die tot hem zei: 'Indien ik maar één zucht tot mijn zaligheid moest toebrengen, dan was het voor mij voor eeuwig verloren. Ik moet een andere grond voor mijn zaligheid hebben'. Kuipenga was een man die bevindelijk geleerd had in zijn leven, dat hij uit genade zalig moest worden, maar ook dat een mens daarvan van nature een vijand is. Over die bevindelijke gangen zal de eenvoudige Kuipenga met De Cock hebben gesproken. En de Heere heeft de woorden van die man gebruikt om de blinde zielsogen van De Cock te openen. De Cock mocht er door Gods genade achtergebracht worden dat hij ook zo'n vijand van Goddelijke genade was. In welke geschriften ging De Cock zich vervolgens verdiepen? Met name in de geschriften van Calvijn. Te midden van de kerkelijke conflicten werd De Cock door de burgerlijke rechter tot een gevangenisstraf veroordeeld. In de gevangenis te Groningen las hij, naast Gods Woord, de zuivere reformatorische theologie. Zo verdiepte hij zich in een verkorte uitgave van de *Institutie* van Calvijn. Hij las in de *Institutie* op niveau wat hij bij de eenvoudigen op de gezelschappen beluisterde. Het heeft alles mogen medewerken tot de geestelijke, gereformeerde opwekking, waartoe hij geroepen werd en waaraan hij op zijn eigen wijze leiding had te geven, maar ook tot de geestelijke vernieuwing in zijn eigen binnenste.

Terug naar de bronnen

Opmerkelijk is het te zien om welke geschriften Hendrik de Cock verlegen was, toen hij daar werd opgesloten in de gevangenis te Groningen. In een brief aan zijn vrouw vroeg hij niet alleen om de *Institutie* van Calvijn, maar ook om een uitgave van het Griekse Nieuwe Testament, om een boek over de vervolgingen van de kerk en om een stichtelijk boek van de Schotse theoloog Guthry. Uit dat alles blijkt wel, dat De Cock zich wenste te verdiepen in het verleden en dat hij in het aloude, gereformeerde spoor wenste voort te gaan. Het getuigt alleen maar van hoogmoed, wanneer we in het kerkelijk leven geen rekening houden met datgene wat de Heere in het verleden aan de kerk gegeven heeft. Het zou erg naïef zijn (maar hoe vaak komt het helaas niet voor), wanneer we net doen alsof er geen Vroege Kerk, geen Reformatie, geen Synode van Dordt, geen Nadere Reformatie tot openbaring zijn gekomen.

De Cock werd teruggeleid, niet alleen in zijn eigen leven, maar ook in de kerkgeschiedenis. Oud is hij niet geworden. Al in 1842 kwam een einde aan zijn leven. Een dodelijke ziekte velde hem. Zijn korte leven heeft hij echter verteerd in de dienst des Heeren. En zijn naam blijft gereleerd aan de reformatie in de negentiende eeuw. Natuurlijk was zijn werk niet van de omvang en van het gehalte van Luther en Calvijn.

Toch mag de betekenis van De Cock niet onderschat worden. Zijn betekenis ligt ook juist hierin, dat hij weer het licht deed schijnen op de Reformatie, nadat mede door het lezen van Calvijn in zijn eigen leven het licht mocht opgaan.

Toch mag de betekenis van De Cock niet onderschat worden. Zijn betekenis ligt ook juist hierin, dat hij weer het licht deed schijnen op de Reformatie, nadat mede door het lezen van Calvijn in zijn eigen leven het licht mocht opgaan.

Heruitgave *Institutie*

Het is dan ook niet vreemd geweest, dat De Cock ertoe overging een heruitgave gereed te maken van een

beknopte editie van de *Institutie* van Calvijn. Dat gebeurde in 1837. Het boekje werd uitgegeven te Veendam door T.E. Mulder. De Cock schreef een voorrede en begon met de volgende woorden: 'Den herdruk van dit werkje van den grooten Hervormer J. Calvijn, die in Godzaligheid, geestelijke kennis, verlooening van zichzelf, bevordering van Gods eere en de waarheid, en afbreking van het rijk des Satans, tot schrik van het Roomsche beest, schier boven alle Hervormers uitmuntte, heb ik door mijne aanrading gaarne willen bevorderen, zoo omdat het mij in 't bijzonder een middel geweest is in Gods hand, tot ontdekking van den weg des heils en vordering daarop, gelijk mede in de kennis der waarheid die naar de Godzaligheid is, als ook, omdat deze werkjes in onzen tijd schier ontbraken, waarin men roept van verlichting, vooruitgang, verdraagzaamheid en andere schoone dingen meer..!

Daar dit werk van Calvijn in de dagen der Reformatie van groot nut en tot zegen geweest is, hoopt De Cock, dat het zo ook tot nut en zegen mag zijn in zijn dagen, zowel tot ontdekking van als tot bevestiging in de waarheid. De Cock wijst er verder in zijn voorrede op, dat de uitvoering van deze uitgave niet het voornaamste is: 'Gelijk men heden ten dage dikwijls meer ziet op de schors als op de kern, die bedenke dat de waarheid opgedischt in houten schotelen oneindig veel beter is, dan de leugen en het bedrog in gouden'.

Slot

Na de tolerante achttiende eeuw, waarin men over het algemeen weinig oog had voor Calvijn en zijn geschriften, verkreeg deze weer de volle aandacht door het optreden van De Cock en de in gang gezette Afscheiding. De (verkorte) uitgave van de *Institutie* had veel van 'een nieuwe lente en een nieuw geluid in deze landen', zo formuleerde prof. S. van der Linde het in zijn opstel *Calvijn en Nederland*. In het verdere van de negentiende eeuw zijn het de Ledeboerianen geweest, alsmede de kruisgezinden, die vooral weer benadrukt hebben de waarde van de Nadere Reformatie. Onze Gereformeerde Gemeenten wensen na een honderdjarig bestaan nog steeds de prediking te wortelen in zowel Reformatie als Nadere Reformatie.

Dirksland,

ds. J. Schipper

Momentopnamen van de Generale Synode 2007

Bij de opening van de tweede zittingsdag van de synode - donderdag 13 september - sprak de preses, ds. J.J. van Eekeveld, een meditatie uit over het eerste vers van Psalm 25: 'Tot u, o HEERE! hef ik mijn ziel op'.

Heel het bestaan van David strekt zich uit tot God. Dat doet hij niet als rechthebbend mens. Hij weet niet alleen van persoonlijke, maar ook van ambtelijke schuld tegenover de HEERE. Zijn hart strekt zich in algehele afhankelijkheid door het geloof uit tot de onveranderlijke God van het verbond. De kanttekenaren zeggen zo teer: 'Door een hartgrondig gebed en verlangen naar Uw hulp'. Hadden wij, persoonlijk en ambtelijk, daar toch meer van. Maar wij mogen elkaar wijzen op Davids grote Zoon. Als de discipelen sliepen, waakte Hij. In Gethsémané hief Hij als Borg Zijn ziel op tot God: 'Indien het mogelijk is, laat deze drinkbeker aan Mij voorbijgaan'. Op Golgotha bad Hij: 'Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?' Zo heeft de Heere Jezus Zijn ziel opgeheven tot God voor Zijn volk. Zijn bidden op aarde was volmaakt. Zijn kerk is ook in de hemel geen ogenblik uit Zijn gedachten. Wat hebben we vandaag in onze vergadering de bediening nodig uit deze biddende Borg.

Vragen bij een veranderde manier van besturen

Op deze synodedag kwam allereerst het rapport van het Deputaatschap voor de zending aan de orde. Het deputaatschap had daarom gevraagd om te bereiken dat de broeders van de buitenlandse kerken bij deze bespreking nog aanwezig konden zijn en zonodig ook hun visie konden geven op punten van gesprek. De leiding van de bespreking berustte bij ds. P. Mulder als 2e preses, omdat ds. Van Eekeveld zelf voorzitter is van het zendingsdeputaatschap. Het rapport telde 34 pagina's en viel uiteen in een achttal paragrafen: deputaatschap en organisatie, ontwikkelingen op de zendingsvelden, ontwikkelingen in de relaties met de zusterkerken GJPI (Papua) en NRC

(Nigeria), overige activiteiten, toekomstige beleidsontwikkelingen, financiën en voorstellen. Deze opsomming alleen al kan duidelijk maken, dat de bespreking van dit rapport een aantal uren vergde en uitliep tot ver in de middag.

Ds. J. Schipper (Dirksland) leidde het eerste gesprekspunt in met de opmerking dat hij toch wel vragen had bij 'de veranderde manier van besturen' die door het deputaatschap wordt toegepast. Drie predikant-afgevaardigden sloten zich bij hem aan. Volgt het deputaatschap de algemene ontwikkeling in de bestuursfilosofie, waarbij alle bevoegdheden in handen van de directie komen en het bestuur wordt veranderd in een raad van toezicht? Wordt de omvang van het zendingswerk niet te groot? Gaan we het onderwijs achterna? Hoe kunnen we als synode met een dergelijke constructie nog invloed uitoefenen op het beleid?

Volgt het deputaatschap de algemene ontwikkeling in de bestuursfilosofie, waarbij alle bevoegdheden in handen van de directie komen en het bestuur wordt veranderd in een raad van toezicht?

Besturen op hoofdlijnen

De voorzitter van het deputaatschap ging uitvoerig op deze vragen in. Hij beklemtoonde dat de door de deputaten toegepaste werkwijze niets te maken heeft met besturen op afstand. Onze zending wil die kant absoluut niet op. Achtergrond van de nieuwe aanpak is een geheel andere: het zendingswerk is én veelomvattend én heel complex. Je kunt je als deputaten wel met allerlei details op zendingsvelden bezig houden, maar dan komt het beleid niet tot zijn recht. De nieuwe manier van werken heeft juist als groot voordeel, dat het deputaatschap zich intensiever met het beleid bezig kan houden. Dat

beleid heeft een dubbele spits: het bereiken van nog niet met het Evangelie bereikte volken door middel van het uitzenden van zendingsarbeiders; de begeleiding van de mensen die in de zendingsgebieden het werk mogen doen.

Het deputaatschap draagt de volle verantwoordelijkheid voor dit beleid en voor de uitvoering, die aan het zendingsbureau is toevertrouwd. De grip op het werk op de zendingsvelden is door de nieuwe aanpak duidelijk verbeterd. Er is per werelddeel een zogenaamd veldoverleg in het leven geroepen, dat bemand wordt door twee of drie deputaten en een bureaumedewerker. Het veldoverleg zorgt voor de visitatie van het gebied en rapporteert op de vergadering van het gehele deputaatschap. Daar worden de hoofdlijnen vastgesteld. Daardoor kan het deputaatschap juist meer beleidsmatig bezig zijn. Ten aanzien van de omvang van het zendingswerk merkte de voorzitter van het deputaatschap op: 'Een kerk die leeft, bedrijft zending'. Er waren in het verleden overigens meer zendingsarbeiders dan nu, omdat wij ons op enkele terreinen geleidelijk aan terugtrekken uit het werk, dat door de jonge, zelfstandige kerken wordt overgenomen.

Ouderling J.T. van den Berg (Nunspeet), tevens deputaat, onderstreepte de woorden van de voorzitter van het deputaatschap. 'Besturen op hoofdlijnen' biedt meer ruimte om aandacht te geven aan de identiteit van ons zendingswerk en aan het beleidsmatig aansturen daarvan. Hij illustreerde dit met de kwestie van de aanschaf van veldtelefoons. Welke telefoons moeten er in een bepaald gebied worden gebruikt? Een deputaatschap dat daarop ingaat en die taak niet aan het bureau overlaat, moet zich afvragen of men wel bezig is met de zaken, waartoe men geroepen wordt.

Een stem uit Papua

Enkele afgevaardigden informeerden naar de invulling van de identiteit op de zendingsvelden. Ds. G.J.N. Moens (Meliskerke) vertelde naar aanleiding van een recente visitatie in Papua, dat men de kerk in Nederland en de kerk daar zag als gelijkwaardige kerken. Men wist bij een gesprek in Wammina heel goed aan te geven op welk terrein men met oog op de identiteit steun nodig had: theologisch onderwijs en evangelisatie. Daarop nodigde ds. P. Mulder afgevaardigde

ds. M. Nekwek uit om aan te geven hoe de identiteit in de G.J.P.I. gestalte krijgt. Hij herinnerde de vergadering eraan dat de evangelieverkondiging in Papua was begonnen in de jaren zestig van de vorige eeuw. De kerk die hier ontstond, is door Gods goedheid vrucht van het zendingswerk van de Gereformeerde Gemeenten. Men heeft met graagte de gereformeerde leer en de kerkorde overgenomen van de Nederlandse kerken. Er is heel veel tot stand mogen komen sinds het zendingswerk in de jaren zestig van de vorige eeuw begon. Maar bij deze ontwikkeling zal men niet mogen vergeten dat de kerk is ontstaan in het verband van de Papuacultuur. Er zijn tal van gemeenten ontstaan. Maar deze jonge gemeenten moeten steeds meer geworteld worden in de leer van de reformatie. Als concreet voorbeeld noemde ds. Nekwek de kerkorde. De Dordtse Kerkorde werd letterlijk uit het Nederlands vertaald. In de praktijk werd echter duidelijk dat men niet alles kon overbrengen in de samenleving van Papua. Dat leidde ertoe dat enkele dingen moesten worden veranderd. Wat moeten de kerken op Papua bijvoorbeeld beginnen met de artikelen over de Waalse kerken? Ds. Nekwek besloot met de opmerking dat de deputaten voor de zending er heel veel aan doen om de reformatische identiteit van de kerken te versterken.

Toelating tot de theologische opleiding in Nigeria

Het tweede hoofdstuk van het rapport over de ontwikkelingen op de zendingsvelden leverde eveneens veel vragen op. We maken een keuze uit de onderwerpen die ter sprake kwamen. Ouderling B. Agteresch (Capelle aan den IJssel-West) vroeg naar de wijze van toelating tot het ambt van dienaar des Woords in de kerk in Nigeria. Op verzoek van de preses werd de vraag beantwoord door ds. N. Ude. Hij gaf aan, dat de NRC reeds vele jaren een curatorium kent. Alle dienstdoende predikanten zijn door dit curatorium toegelaten tot de studie. Voor de toelating van evangelisten geldt een andere regeling. Zij worden als student van de Bijbelsschool aanvaard na een toelatingsgesprek met het bestuur van de school. Ds. Ude gaf aan dat bij de toelating tot de studie voor dienaar des Woords er steeds drie kernvragen worden gesteld. Ze betreffen de bekering van de persoon, zijn roe-

ping tot het ambt en zijn levensopenbaring. Soms spreekt het curatorium urenlang met de betrokkene.

Gemeente in wording in Delvinë

In Delvinë in Albanië mochten verschillende keren personen worden gedoopt. Ouderling A. van de Kieft (Barneveld) vroeg zich af bij welke gemeente zulke mensen dan werden ingeschreven als lid. Ds. Van Ekeveld wees erop dat het in Delvinë gaat om een langzaam groeiende gemeente in wording. Er is duidelijk sprake van een overgangssituatie die wij in Nederland niet kennen. Als men niet de mogelijkheid zou openen mensen belijdenis te laten doen na catechetisch onderwijs en nauwgezet onderzoek, zou men nooit tot gemeentevorming kunnen komen. De zendingsdeputaten proberen ook steeds betrokken te zijn bij het afleggen van belijdenis. Er is op dit zendingsterrein soms sprake van openlijke vijandschap, maar soms gebeuren er ook zeer bemoedigende dingen. Eén van de deputaten vertelde ter synode hoe hij op een zondagmiddag een bijbelstudie bijwoonde. Hij ontmoette daar een meisje uit een moslimgezin, dat vorig jaar gedoopt werd. Ze zou graag meegaan naar een jeugdkamp, maar die mogelijkheid wordt door haar ouders geblokkeerd. Ze is schaapherder en moet elke morgen om zes uur met haar kudde vertrekken. Dan staat ze om vijf uur 's morgens op om Gods Woord te lezen. Wat een beschamend voorbeeld geeft zij ons.

Tentenmakers in China

In China werkt sinds 2000 mevr. L. Wilbrink. In 2005 kon mevrouw N.J. Zekveld uit Norwich (Canada) wor-

den uitgezonden en in 2006 mevrouw J.C.A. Vlastuin uit Capelle aan den IJssel. Zij werken daar als zogenaamde 'tentenmakers'. Ds. D. de Wit (Rijssen) stelde een vraag over de schriftuurlijke fundering van dit werk. Een ander synodelid merkte op dat het deputaatschap in China niet ondergronds wilde werken. Houdt dat een oordeel in over de ondergrondse kerk?

Ds. Van Ekeveld antwoordde namens het deputaatschap dat de dames die naar China werden uitgezonden daar niet zijn heengegaan als predikers van het Evangelie. Ze hebben daar een werkkring, bv. als docent Engels. Ze proberen krachtens het ambt aller gelovigen via persoonlijke contacten iets door te geven van de boodschap van het Evangelie. China is een land met 1300 miljoen mensen! Het deputaatschap heeft zich erop ingesteld om voor lange tijd in China te werken. Het uitzien is naar het ogenblik, dat het land opengaat voor openlijk zendingswerk. De zendingsdeputaten hebben geen contacten met ondergrondse kerken of met organisaties die deze gemeenten steunen. De zending spreekt over dat werk geen oordeel uit. Dergelijke stichtingen hebben vaak géén mensen in dienst. De zending weet zich verantwoordelijk voor degenen die in dienst zijn en kiest daarom voor bovengronds werken.

De morgenzitting van de synode werd afgesloten met een gedachtewisseling over de relatie met de zusterkerk GJPI (Papua), die reeds eerder in dit artikel ter sprake kwam.

(wordt vervolgd)

Boskoop, ds. M. Golverdingen

Het was anders

In de derde aflevering van *Momentopnamen van de Generale Synode 2007* van 11 oktober zijn helaas enkele jaartallen verkeerd weergegeven. U vindt ze in de kolom: De huisvesting van de Theologische School: blijven aan de Boezemsingel.

- Uiteraard had de synode van 2004 het curatorium uitgenodigd

om aan de synode van 2007 (en niet die van 1907) concrete beleidsvoornemens voor te leggen.

- De pastorie van Rotterdam-C kwam leeg en werd te koop aangeboden. Dat gebeurde niet in 2005 maar in het voorjaar van 2006.

- De zaak passeerde bij de notaris niet in 2007, maar in 2006.

Kuis en kies

In dit slotartikel wil ik iets verwoorden van de grote zorg die we moeten hebben over onze jeugd. Onze jonge mensen groeien op in een maatschappij waarin seks een allesbeheersend thema is geworden bij alles wat gezegd, gedaan, gelezen en bekeken wordt. Er rust geen enkel taboe meer op alles wat met seksualiteit te maken heeft met als gevolg dat er zich een proces van geweldige verloedering aan het voltrekken is. Tegelijk bestaat er echter ook een geweldig taboe, namelijk om nog te mogen zeggen wat wel en niet kan en mag met betrekking tot seksualiteit.

Jeugd losgeslagen

In juni 2006 besteedden de media veel aandacht aan een onderzoek dat de stichting Mijn Kind Online had laten uitvoeren onder internettende jongeren. Het blijkt dat jongeren internet massaal gebruiken om te experimenteren met seksueel gedrag. De onderzoekers schrijven dat ouders zich moeten realiseren dat internettende tieners met seks in aanraking komen. 'Altijd', benadrukken zij. Dagblad *Trouw* presenteerde dit onderzoek onder de titel "Nieuwe seksuele revolutie op het internet". Ouders moeten zich realiseren dat, volgens dat onderzoek, driekwart van de jongeren wel eens online flirt. De onderzoekers zeggen dat de seksuele revolutie zich gedeeltelijk verplaatst naar de computer. Ook het *Reformatorisch Dagblad* besteedde uitvoerig aandacht aan dit onderzoek. Op 1 juni 2006 stond op de voorpagina als hoofdartikel 'Seksuele revolutie door internet'. In een artikel in dezelfde krant wordt er de aandacht op gevestigd dat deze seksuele revolutie christelijke jongeren niet voorbij gaat. Ook het hoofdredactioneel commentaar van 2 juni 2006 gaat op dit onderwerp in. Het commentaar wijst erop dat dit fenomeen zich grotendeels onttrekt aan de waarneming van veel ouders. Ook roept het commentaar ertoe op dat ouders uit onze gezindte het gesprek moeten aangaan met hun opgroeiende kinderen en ze moeten leren grenzen te stellen. Bovendien wordt gesteld dat een gefilterd internet al heel veel kwaad indamt. Verderop in

de krant las ik de stelling dat internetopvoeding gelijk staat aan seksuele opvoeding. Helaas zijn er nog steeds ouders die zich niet (willen) realiseren dat ze hun kinderen door alle mogelijkheden die open internet biedt, in de grote verleiding brengen om mee te gaan met het massaal experimenteren met seksueel gedrag. Het gaat van het stellen van seksueel getinte vragen aan elkaar tot de meest walgelijke beelden die men tot zich neemt. Veel gebeurt in de anonimiteit. Kinderen doen heel veel stiekem, waar ouders niets van weten. Daarbij kan men op internet heel gemakkelijk een andere naam aannemen en zich zo anoniem maken. Waarom willen jonge mensen dit? Het is heel opwindend en door hun nieuwsgierigheid worden de grenzen steeds verder verlegd. Het is de hoogste tijd dat we deze zaken ter harte nemen. Er is opnieuw een seksuele revolutie gaande door en via internet en het zal veel jonge levens op termijn gaan ruïneren. Kenmerkend van deze revolutie onder de jeugd is dat de grenzen van wat nog geaccepteerd seksueel gedrag is, in sneltreinvaart aan het verschuiven zijn. De commercie en de reclame spelen daar heel slim op in. Via videoclips, televisieseries en reclames wordt dit grensoverschrijdend gedrag alleen maar aangemoedigd. De jeugd in ons land en in heel de westerse cultuur is losgeslagen en denkt dat alles kan en mag.

De jeugd in ons land en in heel de westerse cultuur is losgeslagen en denkt dat alles kan en mag.

Schoonheidsideaal allesbeheersend

Niet alleen is de jeugd losgeslagen, maar er is nog iets anders aan de hand. Onze samenleving is haar normen en waarden aan het verliezen. Iemand sprak over pornografisering van de westerse samenleving. Het schoonheidsideaal is allesbeheer-

send geworden. Jonge meisjes van 15 jaar vergelijken hun lichaam met dat van pornstarren. Velen hebben er grote bedragen voor over om hun lichaam te laten aanpassen. De plastische chirurgen hebben veel werk en verdienen veel geld aan mensen die vanwege het schoonheidsideaal ontevreden zijn geworden over hun eigen lichaam. Het schoonheidsbeeld wordt door tv, internet, videoclips, reclame en mode in stand gehouden. De ideale vrouw, het meisje dat goed overkomt, moet nadrukkelijk haar lichaam gebruiken om waardering te krijgen.

Het is heel opvallend dat juist vanuit de emancipatorische vrouwenbeweging steeds feller wordt gereageerd op de verregaande seksualisering van de samenleving en vooral van de jeugdcultuur. Bekende Nederlandse schrijfsters die behoren bij deze beweging steken in hun publicaties en boeken niet onder stoelen of banken dat in hun ogen onze samenleving verregaand is doorgeslagen en de vrouw wordt verlaagd tot uitsluitend een lustobject. Van één schrijfster las ik dat ze deze tijd als volgt omschreef: "We leven in een tijd waarin meisjes neergezet worden als sletjes en van jongens toekomstige verkrachters wordt gemaakt".

Dit beeld is niet alleen in allerlei videoclips op tv te zien, maar weerspiegelt zich ook in de mode, in reclame-uitingen en op ieder schoolplein.

Alles wat zich aan ons opdringt, roept walging en verbijstering op. Het is schokkend om dit te lezen. Maar wie op straat of in de winkel rondkijkt, moet toegeven dat het de werkelijkheid is.

Alom begint de roep te klinken dat er weer grenzen en normen moeten komen. Als eerste noem ik de roep om de media en de reclame aan te pakken. Er zou een dwingende ethische gedragscode van wat wel en niet toelaatbaar is moeten komen.

Tegelijk blijkt dan dat het heel moeilijk is om dit ingevoerd te krijgen. De overheid wil geen zedenmeester zijn. En de publieke opinie wil dat op geen enkele manier de vrijheid van meningsuiting wordt ingeperkt. Alles te mogen zeggen, dat is de heilige koe. De norm is geworden dat alles gezegd en gedaan mag worden wat normloos is. Dat onze jeugd zichzelf ruïneert en dat hun geestelijk welzijn op het spel staat, dringt moeilijk door.

Als tweede noem ik dat steeds sterker

de roep klinkt van verschillende kanten om betere seksuele voorlichting te geven. Deze is vaak veel te veel gericht op de biologische en technische kant van seksualiteit. Vooral de emotionele kant moet veel meer aandacht krijgen. Alles wordt open en bloot besproken, maar toch is er een geweldig taboe, namelijk dat we niet openlijk durven bespreken wat nog wel en niet meer acceptabel is. Het derde aspect waarop steeds meer deskundigen wijzen, is dat ouders weer hun verantwoordelijkheid moeten gaan nemen. Ouders moeten hun kinderen veel meer erop wijzen hoe groot de uitstraling van bepaalde soorten onthullende kleding is. Ouders moeten over hun verlegenheid heen stappen om hun kinderen te beschermen, om hun weer een bijbels normbesef bij te brengen. Onze tijd is een tijd zonder taboes, zonder enig fatsoen en ook zonder enige moraal en norm. Het is echter nog steeds taboe om paal en perk te stellen aan deze verwording van onze samenleving.

Wat doet de kerk?

Als er vanuit de wereld, die met God en Zijn Woord heeft afgerekend al zoveel geluiden en oproepen komen om aan de normloosheid paal en perk te stellen en gepleit wordt voor het herontdekken van kuisheid, dan komt de vraag op wat de kerk doet. Durven we nog eerlijk en open Gods Woord te laten klinken? Gods geboden leren ons om kuis en kies te leven, in gedachten, woorden en daden. De kerk moet de wacht betrekken bij allerlei aanvallen die er gedaan worden op de leer die naar de godzaligheid is. Maar we mogen ook niet vergeten dat de satan zijn pijlen ook vol gif inzet op het terrein van de ethiek, van hoe we ons leven inrichten.

Het vraagt wijsheid om intieme en gevoelige dingen in het openbaar ter sprake te brengen. Ik pleit niet voor een zwijgcultuur. Maar ik wil ook niet alle taboes doorbreken om vervolgens van de regen in de drup te raken. Wat mij wel voor ogen staat is dat er een roepring ligt vanuit de kerk, de ambtsdragers en in de gezinnen, bij de ouders, om onze jeugd te leren kuis en kies met elkaar om te gaan. Dit is een moeilijke opgave, maar wel de moeite waard. En tot behoud van onze jeugd. Woorden als zedigheid, eerbaarheid, kuisheid, reinheid zijn woorden die niet hol mogen klinken omdat we niet con-

creet uitleggen wat we ermee bedoelen. Als dit niet gebeurt, dan worden deze woorden al heel snel samengevat met één term: preutsheid. En als dat woord valt, dan is de communicatie, het gesprek geblokkeerd. De ene partij durft niets te zeggen en de ander wil niet luisteren.

We behoeven ons bij het uitleggen niet te verlagen tot platvloers woordgebruik. Het is heel belangrijk dat we leren om de bijbelse regels rondom het omgaan met seksualiteit zo uit te leggen dat jongeren zich herkend voelen in hun vragen en gevoelens, maar ook gevormd worden op een manier dat ze het verschil gaan zien tussen wat mooi en intiem is en zondig, walgelijk.

Intimiteit is in de opvoeding de basis waarop het gesprek moet worden aangegaan. Intimiteit schept ook een sfeer waarin eerlijk en open met kuis woorden dingen kunnen worden benoemd en besproken die onze kinderen niet mogen aangereikt krijgen vanuit de media.

Het zijn gevoelige dingen die we aan de orde stellen, maar het gaat om het welzijn van onze kinderen. Ja, het gaat niet alleen om hun welzijn, het gaat zelfs om hun zieleheil. We leven in een tijd dat de oudere generatie bezig is te verzuimen om door te geven wat in het leven waardevol is en waar het wezenlijk om gaat. We beleven voor het eerst in de geschiedenis een tijd waarin niet de ouderen maar de jongeren de trend zetten. Altijd verstonden de oudere generaties hun roeping en taak om de waarden en normen die zo heilzaam waren voor het opkomende geslacht door te geven.

Nu beleven we een andere tijd. Een tijd van grenzeloze lauwheid waarin we veel laten gebeuren, in de hoop dat het uiteindelijk allemaal nog wel goed zal komen met onze kinderen. Een hoop die nergens op gebaseerd is. En we zijn zo verblind dat we niet zien dat de generatiekloof bezig is steeds groter te worden. Het ergste is dat we niet in de gaten hebben dat het beslag van Woord, dat ons zelf nog voor veel zonde in onze jeugd heeft bewaard, heel snel aan het verdwijnen is onder onze jeugd.

Er is nog een ander punt dat nieuw is in de geschiedenis van de mensheid. En dat baart ook grote zorgen. De ouderen willen niet meer oud zijn, maar willen zijn als de jeugd. Wie een

keer op een zomerse dag door een winkelstraat loopt, kan constateren wat ik bedoel. Mannen en vrouwen van middelbare leeftijd willen eruit zien alsof ze nog twintig zijn en opa's en oma's moeten er vooral sportief uitzien. Dat geeft weinig hoop dat er in onze samenleving echt een kentering zal komen.

De oudere generaties volgen de jongere en hebben zelf niets door te geven. Ouderen lijken het slachtoffer geworden van dezelfde tijdgeest die onze jeugd de meest dierbare en intieme menselijke waarden ontnemt.

Toch nog niet zonder hoop

Tegelijk kom ik jongens en meisjes tegen en zie ik jonge gezinnen die begeren te leven naar Gods Woord, waar de kinderen er netjes bij lopen en waarin nog regel en liefde en betrokkenheid is. Waar de gezelligheid je bij de deur tegemoet komt. Waar het Woord nog opengaat en waar ouders nog waarlijk het goede begeren te zoeken voor hun kinderen. Wat is het nodig dat deze ouders gesteund worden in hoe ze hun kinderen kunnen voorleven en voorlichten op een kuis en kies manier over het mooie van seksualiteit als dat een plaats krijgt in het (jonge) leven. Mooi kan het alleen zijn als zowel door ouders en jongens en meisjes wordt geleefd naar Gods heilzame geboden. Dan kan ook gewaarschuwd worden voor het vele zondige en walgelijke dat Gods toorn oproept en tegelijk het geweten misvormt en het leven leeg maakt. Want waar seks allesbeheersend is geworden in het leven lijkt er niets waardevols meer over om nog voor te leven. Ook ben ik soms blij als ik in huwelijksgesprekken met jonge mensen merk dat ze nog zoeken om samen de weg van Gods Woord te gaan. Vele vragen komen dan op tafel en vragen om een eerlijk antwoord. En dan krijg je nog wel eens moed, dat er toch nog zijn, ook onder onze jeugd, die in hun geweten voelen dat de Heere het waard is om gediend te worden en dat Hij van ons vraagt om ons leven in te richten naar zijn geboden, ook als het gaat om het omgaan met elkaar als man en vrouw.

Rijssen,

ds. A. Schreuder

Uit de bibliotheek

De afgelopen tijd is er veel dat betrekking heeft op het 100-jarig bestaan van onze Gereformeerde Gemeenten. Artikelen in kranten, tijdschriften, lezingen in het land en het uitgeven van jubileumboeken zal niemand zijn ontgaan. Verschillende jubileum uitgaven zijn aan de bibliotheek geschonken. Ook de twee delen van J.P. Sinke die daarnaast voor de school nog een ander kado had. Een prachtige tekening (duplicaat) in bijpassende lijst van het oude kerkgebouw aan de Boezemsingel. De prent is gemaakt door S.M. Koetsch tussen 1903 en 1907. Hij gebruikte hiervoor pen, inkt, penseel en waterverf. Het originele exemplaar bevindt zich in het gemeentearchief van Rotterdam. Dit mooie geschenk heeft een plaats gekregen in de Theologische School.

Boeken, brochures en foto's zijn ontvangen van: Mevr. J. v.d. V. te M. via ds. J.M.D. de Heer / J.T. te T. / N.N.(2x) / J. G. te H. / D.J. R. te E. via ds. L. Blok / Fam. W. te K., M. W. te K.B. en ds. H. H. via student Maljaars / Dhr. v. O. te Z. Via ds. Van Ekeveld / J. v. S. te D. via ouderl. E. / N.N. via M. J. / Mevr. d. B. te C. a.d. IJ. / Fam. K. B. te C. a.d. IJ. / uit nalatenschap van P. v.d. P. via mevr. C. N. d.V. te M.

Nieuwe uitgaven zijn ook deze periode binnengekomen. Van de **kerkenraad Geref. Gem. te Werkendam**: ds. M. Karens / Zoekt Mij en leeft (i.v.m. 12½-jarig ambtsjubileum). Via dhr. P.L. Rouwendal van **Uitgeverij De Groot Goudriaan te Kampen**: *Petra van Leeuwen / De vrouwen van de SGP*. R.A. Bosch / *Wilhelmus Schortinghuis*. M.A. Kempeneers / *Waar is ons kind?: Een pastoraal-theologische handreiking rond het overlijden van jonge kinderen*. L.J. van Valen / *Leven voor Jezus Christus: Selina, gravin van Huntingdon*. Adriaan van Belzen / *Terugblik: Gesprekken over heden, verleden en toekomst van de vier Gereformeerde Gemeenten*. J.C. Ryle / *Ziekte*. J.C. Ryle / *Liefde*. Ds. W.J. op 't Hof / *Willem Teelinck: De vader van de Nadere Reformatie*. Van **Theologische Universiteit Apeldoorn**: *Jin-Soo Kim / Blood-guilt, Atonement and Mercy: An Exegetical and Theological Study of 2 Samuel 21:1-14: Dissertatie*. H.G.L. Peels / *God en geweld in het Oude Testament: Serie: Apeldoornse Studies*. Via oom N.N. te R. van de voorzitter Z. Verheij namens het schoolbestuur **Reformatisch onder-**

wijs te Den Haag – Scheveningen: *Eben-Haëzer : Tot hiertoe heeft de Heere geholpen. 1932-2007, 75 jaar Ref. onderwys*. Via dhr. G.C. van Haaren van **Uitgeverij Gebr. Koster te Barneveld**: *A. Hellenbroek / De Kruistriomf van Vorst Messias*.

S. Pike en S. Hayward.; Vertaald door J. de Jager / Gewetensvragen beantwoord. Via de secretaris van het **Deputaatschap Evangelisatie Geref. Gemeenten**: J. van 't Hul / Een kist in Egypte: Het leven van Jozef. Via dhr. I.A. Kole van **Contact Orgaan Gereformeerde Gezindte**: Conferentie: Thema; Preken uit de tijd? De prediking in een crisis? Hoe zo? Wat nu? En toch preken! Van **Uitgeverij De Banier te Utrecht**: C.H. Spurgeon; Vertaling P.M. van Overbeeke / De macht over satan. F. Mout-van der Linden / De strik ontkomen: Ervaringen met occultisme, 2e druk. J. Koelman en N.N.; Vertaling ds. C.J. Meeuse / Verborgeng Omgang, 2e druk. Th. Boston; Vertaling C.C. Snoek-van Nieuw Amerongen / Berouw: De weg terug naar God. ds. M.J. van Gelder / Het dierbaar geloof: 8 preken over de tweede Petrusbrief. Div. / Prekenserie: Uit den schat des Woords, Jaargang 2007 (58e). Van de **Kerkenraad Terwolde-De Vecht**: Uitgave i.v.m. de kerkbouw. ds. D.W. Tuinier, e.a. / Zie, Hij komt: Twaalf preken. Via dhr. W. Drooger van het **Deputaatschap**

Diaconale en Maatschappelijk Zorg: Verslag ambtsdragersconferenties 2006: Pastoraat bij randkerkelijkheid en kerkverlating. Van **Universiteitsbibliotheek Vrije Universiteit Amsterdam**: Disgenoten Short-Title Catalogue van 'Het rechte gebruyck van des Heeren H. avondtmael' met studies / door ds. W.J. op 't Hof en H. Postema; Eindredactie Jan Bos en August den Hollander. Van **Zending Geref. Gemeenten**: Jaarverslag 2006. Van **Uitgeverij Kok te Kampen**: *Wim Dekker en Jos Douma / Dichtbij de hoorder: Prediking en trends*. Van G.W.S. Mulder / *Masterthesis: Onderwezen door het Woord: Literatuuronderzoek naar de positie van het geloofsgetuigenis van de Heid. Catechismus in de context van cultuur tussen boekdrukkunst en digitale communicatie*.

Totaal 298 boeken en 186 brochures. Daarbij komen nog 4856 preekschetsen van Oefenaar L. Wijting. Studenten en ondergetekende zijn allen die hieraan hebben bijgedragen zeer erkentelijk. Financieel hebben velen een blijk van waardering getoond, want via de Postbankrekening **3372627** zijn giften voor de bibliotheek binnengekomen van; D. Z. / G.G. Aalburg / Vrouw. Ver. Tryfosa te Goes €250.00 + €276.20 n.a.v. één lezing door J. Mastenbroek / J. S. / W.V.S. / J.J.B. / J.M. En contant van: v. B. te R. / J. G. te H. en van de Vrouwen Ver. uit Barneveld tijdens hun bezoek €1000.00. Totaal **€1906.20**, waarvoor alle gevers en geefsters hartelijk dank wordt gezegd.

Met een hartelijke groet vanuit de bibliotheek.

Rotterdam,

M. Bal

KERKNIEUWS

■ BEROEPINGSWERK

Beroepen

Te Doetinchem:
ds. C. de Jongste te Tholen;
Te Goudswaard:
ds. B.J. van Boven te De Valk-Wekerom;
Te Hoofddorp:
ds. W.J. Karels te Hardinxveld-Giessendam;
Te Oosterland:
ds. M. Karens te Werkendam.

Bedankt

Voor Emmeloord:
ds. M. Golverdingen te Boskoop;

Voor Ermelo en voor 's-Gravenzande:
ds. W. Visscher te Amersfoort;
Voor Groningen:
ds. C.G. Vreugdenhil te Vlissingen;
Voor Markham (Canada):
ds. F. Mulder te Wageningen;
Voor Moerkapelle:
ds. A. Schreuder te Rijssen-Zuid;
Voor Nieuwdorp:
ds. P. Melis te Veen;
Voor Nijkerk: ds. A.H. Verhoef
te St. Catharines (Canada);
Voor Tricht-Geldermalsen:
ds. A. Schot te Nunspeet;

Voor Yerseke:
ds. B.J. van Boven te De Valk-Wekerom.

MEDEDELING DEP. BUITENLANDSE KERKEN

Ds. A.H. Verhoef, predikant van onze zustergemeenten in Noord-Amerika, te St. Catharines, heeft het voornemen om

van **2 t/m 12 november** in Nederland te zijn. De preekbeurten die hij hoopt te vervullen, zijn al afgesproken.

Wij wensen hem een behouden reis en een gezegende tijd in de kring van onze gemeenten.

ds. W. Harinck, secretaris

BERICHTEN

ZEEUWSE ZENDINGS-DAG TE GOES

Op D.V. **zaterdag 10 november** hopen de zendingscommissies van de Geref. Gemeenten in Zeeland voor de 45e keer hun jaarlijkse zendingsdag te houden, ditmaal in de Sionkerk, Louise de Colignylaan 177 te Goes.

In de middagbijeenkomst, aanvang 15.00 uur, hopen het woord te voeren: ds. J.J. van Ekeveld (opening), Jannie Verhage (verhaal voor de kinderen) en dhr. J. Otte (ex-zendingsmedewerker). Door schoolkinderen uit Krabbendijke zullen de gelden van opgehaald oud papier worden overhandigd.

De avondbijeenkomst, aanvang 19.00 uur, zal worden geopend door ds. C.J. Meeuse. Ds. C.G. Vreugdenhil zal een meditatie houden. Het Calvijnskoor zal enkele liederen ten gehore brengen. In de middag- én de avondbijeenkomst zal er een collecte t.b.v. de zending worden gehouden.

Uw meegebrachte brood kunt u tussen de bijeenkomsten in de grote zaal van de kerk nuttigen. Voor koffie en thee wordt gezorgd.

ZENDINGS-MIDDAG TE RIJSSEN

Op D.V. **zaterdag 17 november** zal onze jaarlijkse zendingsmiddag worden gehouden in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente Rijssen-West, Veenslagen 107. Aanvang: 14.30 uur. Ds. D. de Wit heeft de algehele leiding. Dhr. W. Visser uit Nunspeet zal een zendingsverhaal verzorgen en het jeugdkoor "Jubilate" zal enkele liederen zingen. Basisschoolleerlingen zullen de in 2007 ingezamelde gelden overdragen aan afgevaardigden van de betreffende deputaatschappen. Er zal één collecte t.b.v. de zending worden gehouden.

De zendingscommissie.

ZANGAVONDEN

Amsterdam

Op D.V. **donderdag 1 november** hoopt

het gemengd koor "Opent uwen mond" uit Scherpenzeel een uitvoering te geven in het kerkgebouw "Bij Simon de Looier", Looiersgracht 70 in Amsterdam.

Aanvang: 19.30 uur. De collecte is t.b.v. het evangelisatiewerk in Amsterdam.

Ede

Op D.V. **zaterdag 3 november** zal er in de Noorderkerk van de Geref. Gemeente te Ede een koor- en samenzangavond worden gehouden. Hieraan zal medewerking worden verleend door het reformatorisch kleinkoor "Kol-Sjariem" uit Amersfoort. Aanvang: 19.30 uur. De collecte is t.b.v. de jeugdbondactie "Toekomst voor de kerk".

Nieuwerkerk

Op D.V. **zaterdag 3 november** is er in de kerk van de Geref. Gemeente te Nieuwerkerk, Molenstraat 16, een koor- en samenzangavond, die georganiseerd wordt door de Ring Zeeland van zangverenigingen van de Geref. Gemeenten. Medewerking verlenen: de gemengde koren "Met Hart en Stem" uit Sint Maartensdijk en "De Lofstem" uit Scherpenisse en het jeugdkoor "Jong Zanglust" uit Nieuwdorp. Aanvang: 19.30 uur. De collecte is bestemd voor het project: vakantieweken gehandicapten.

Tholen

Op D.V. **zaterdag 3 november** zal er in de Rehobothkerk van de Geref. Gemeente te Tholen, ds. G.H. Kerstenstraat 2, een orgel improvisatie- en samenzangavond worden gehouden met als organist Pieter Heykoop. De samenzang zal uit enkele bovenstemstukken bestaan. Ds. C. de Jongste heeft de leiding en zal een meditatie verzorgen. Collecte t.b.v. de jeugdbondactie "Toekomst voor de kerk". Aanvang: 19.30 uur.

Wemeldinge

Op D.V. **zaterdag 27 oktober** zal er een

Hervormingsavond worden gehouden in de Maartenskerk te Wemeldinge, Molenstraat 16. Aanvang: 19.30 uur.

Hieraan verlenen medewerking: het mannenkoor "De Lofzang" uit Goes en het jeugdkoor "David" uit Yerseke. Ds. C.J. Meeuse zal de opening verzorgen en een meditatie houden.

Collecte t.b.v. de jeugdbondactie "Toekomst voor de kerk".

Zoetermeer

Op D.V. **vrijdag 2 november** zal er in de Vredekerk van de Geref. Gemeente te Zoetermeer, Zwaardslotseweg 44 (hoek Europaweg) een zang- en muziekavond worden gehouden t.b.v. de jeugdbondactie. Medewerking wordt verleend door het jongerenkoor "Heman" uit Capelle a/d IJssel en Ensemble Filomusica uit Zoetermeer. Ds. A.J. de Waard hoopt een en ander te vertellen over de Theologische School. Aanvang: 19.30 uur.

KERKHISTORISCHE FOLDER

De +16 vereniging van Aagtekerke heeft een prachtige kleurenfolder uitgegeven met als titel: "Gereformeerde Gemeente Aagtekerke, ontstaan uit de Gereformeerde Gemeente Jesu Christi die vergaert te Sint Jan ten Heere". De folder is een soort drieluik: zes pagina's gevouwen tot A4 formaat. Op het bovenste gedeelte plaatjes en foto's van de kerkgebouwen waarin de gemeente samenkwam en -komt. Daaronder een tijdbalk met jaartallen en een aantal gebeurtenissen. In het onderste deel wordt aandacht besteed aan oefenaars, predikanten en de bekende ouderling Jacob Corré.

De laatste pagina biedt foto's van het jeugdwerk en andere zaken betreffende de gemeente.

Een prachtige folder voor ieder die iets heeft met de kleine kerkgeschiedenis, die in Aagtekerke zelfs teruggaat naar Sint Jan ten Heere (1835).

U kunt deze folder bestellen bij diaken L. Joosse, Dorpsplein 10, Aagtekerke, (tel. 0118-584 253) of bij dhr. C.J. Meeuse, Ooststraat 5, Aagtekerke (tel. 0118-562 457) voor de prijs van € 2,50. De opbrengst is geheel voor de actie "Toekomst voor de kerk".

HERVORMINGS-AVOND IN LISSE

D.V. **zaterdag 3 november** zal er een Hervormingsavond worden gehouden in de Salemkerk, Tulpenstraat 35 te Lisse. Het gemengd koor "De Lofstem" uit Lisse en het mannenkoor "Rehoboth" uit Klaaswaal zullen enkele nummers ten gehore brengen. Ook zal een trompettiste haar medewerking verlenen en zullen enkele meisjes een gedicht voordragen. Ds. C. Neele zal de opening en een

appelwoord verzorgen. Collecte t.b.v. de jeugdbond. Aanvang: 19.45 uur.

■ JONGERENHERVORMINGS- AVONDEN

Rijssen

De jeugdbond organiseert een jongerenhervormingsavond op D.V. **woensdag 31 oktober** in de Noorderkerk te Rijssen. Appelwoord: dhr. J. Haazebroek. Algehele leiding: dhr. S.J. van Leeuwen.

Muzikale medewerking: Noordermannenkoor, het gemengd koor "Cantica", het kinderkoor "Jubilate" en het jongerenkoor "Sjaloom".

Collecte t.b.v. het jeugdwerk. Aanvang: 19.30 uur. Inloop: 19.00 uur.

Rhenen

Op D.V. **zaterdag 3 november** organiseert de jeugdbond een jongerenhervormingsavond in de Cunerakerk te Rhenen. Appelwoord: ds. W. Visscher. Algehele leiding: dhr. A.P.A. Overbeeke. Muzikale medewerking: het jongerenkoor "Da Capo" en enkele instrumentalisten. Collecte t.b.v. het jeugdwerk. Aanvang: 19.30 uur. Inloop: 19.00 uur.

■ +16 DISTRICTSAVOND IN RIJSSSEN

Op D.V. **zaterdag 10 november** organiseert het district Oost een +16 districtsavond in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Rijssen-Zuid, Paulus Potterstraat 2a. Ds. D. de Wit hoopt dan te spreken over "Liefde voor je kerk". Aanvang: 19.30 uur.

■ VERKOPING TE DRACHTEN

Op D.V. **zaterdag 27 oktober** hoopt de verkoopcommissie van de Geref. Gemeente te Drachten een verkoping te houden, waarvan de opbrengst bestemd is voor de zending en de aankoop van een gebouw bij de kerk. De verkoping wordt gehouden in het kerkgebouw Berglaan 9 te Drachten en duurt van 9.30-14.30 uur.

HELPEDE HANDEN

CONTACTGROEP SCHISIS

D.V. **zaterdag 3 november** organiseert de contactgroep Schisis een bijeenkomst met als thema *Mag ik er zijn?* Enige tijd geleden werd in de media en door medici gediscussieerd over mogelijke abortus van kinderen met een schisis. Mede naar aanleiding daarvan hoopt dhr. W. Visser uit Nunspeet met ons over dit onderwerp na te denken. De bijeenkomst begint om 10.00 uur, wordt gehouden in Gouda en wordt afgesloten met een broodmaaltijd. 's Middags is er nog tot 14.30 uur de gelegenheid voor informeel samenzijn. Voor meer

informatie en opgave kunt u terecht bij mw. N. Nieuwkoop-van Wijk, (0416) 692 576 nnieuwkoop@hetnet.nl. U kunt ook contact opnemen met het landelijk bureau van Helpende Handen, (0348) 48 99 70 of info@helpendehanden.nl

CONTACTGROEP SPINA BIFIDA

De bijeenkomst van de contactgroep Spina bifida, D.V. **donderdag 8 november** staat in het teken van *Natuurlijk, een netwerk!* Spreker is dhr. C.J. Kardol, die met ons hoopt na te denken over het belang van een sociaal netwerk en aandacht besteedt aan de vraag hoe je een sociaal netwerk opbouwt. De avond begint om 20.00 uur en wordt om ongeveer 22.00 uur afgesloten. Voor meer informatie en opgave kunt u contact opnemen met het landelijk bureau van

Helpende Handen, (0348) 48 99 70 of info@helpendehanden.nl

CONTACTGROEP EPILEPSIE

De contactgroep Epilepsie houdt D.V. **zaterdag 24 november** haar bijeenkomst met als thema *Kinderen en epilepsie*. Psycholoog dr. J.B.K. Lanser hoopt een inleiding te houden over dit thema. De bijeenkomst begint om 10.00 uur, wordt gehouden in Woerden en wordt afgesloten met een broodmaaltijd. Voor jonge kinderen wordt onderzocht of een crèche gerealiseerd kan worden. Voor meer informatie en opgave kunt u terecht bij fam. H. Bos, (033) 4768 368, herman.marijke@planet.nl. U kunt ook contact opnemen met het landelijk bureau van Helpende Handen, (0348) 48 99 70 of info@helpendehanden.nl

KERKDIENTEN

■ ZONDAG 28 OKTOBER 2007

Aagtekerke 9.30 en 14.30 uur leesdienst en 19.00 uur ds. Tuinier; Aalst 9.00 (H.A.) en 14.30 uur ds. Melis; Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Alphen aan den Rijn 15.00 uur ds. De Waard; Almelo 18.30 uur ds. J. Karels; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. Visscher; Andijk 10.00 en 16.00 uur stud. Bredeweg; Apeldoorn 10.00 (H.A.) en 17.00 uur ds. Baan; Arnhem 19.15 uur ds. Baan; Barendrecht 10.00 en 16.30 uur ds. Terlouw; Barneveld 9.30 en 19.00 uur ds. Hogchem; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Berkenwoude 10.00 uur ds. Paul; Bodegraven 10.00 en 18.30 uur ds. Clements; Borssele 9.30, 14.00 en 18.00 uur ds. Boogaard; Boskoop 9.30 en 16.30 uur ds. Golverdingen; Brakel 10.00 en 18.00 uur ds. M. Karens; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur ds. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 en 17.00 uur leesdienst; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur leesdienst; Delft 19.00 uur ds. Terlouw; Den Helder 19.00 uur stud. Bredeweg; Dordrecht 10.00 (H.D.) en 17.00 uur ds. Brugge; Drachten 9.30 en 19.00 uur ds. Veenendaal; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. Van Boven; Emmeloord 9.30 en 17.00 uur stud. Labee; Enkhuizen 10.00 en 16.00 uur leesdienst; Enschede 10.00 uur ds. J. Karels; Enter 15.00 uur ds. Schreuder; Ermelo 15.00 uur ds. Kleppe; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. Meeuse en 14.00 uur leesdienst; Gorinchem 10.00

en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.30 uur leesdienst; Goudswaard 10.00 en 15.00 uur ds. De Wit; 's-Gravenhage 10.00 en 16.30 uur leesdienst; 's-Gravenpolder 14.00 uur ds. Schipper; Groningen 16.00 uur ds. Kattenberg; Haamstede 10.00 uur ds. Vreugdenhil en 17.00 uur ds. De Heer; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 (H.D.) en 16.30 uur ds. Joesse; Hilversum 19.00 uur ds. F. Mulder; Hoofddorp 18.30 uur ds. Neele; Hoogeveen 19.00 uur ds. Schot; Hoogvliet 17.00 uur ds. P. Mulder; Houten 11.00 (doventolk) en 17.00 uur ds. Van der Net; Kampen 9.30 en 15.00 uur ds. Tanis; Kamperland 14.30 uur ds. Meeuse; Kapelle-Biezeling 9.30, 14.00 en 18.00 uur leesdienst; Katwijk aan Zee 10.00 en 16.00 uur ds. F. Mulder; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. Van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. Beens; Kortgene 10.00 en 18.30 uur ds. Van Manen; Krabbendijke 9.30 en 18.00 uur ds. Verschuure; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur leesdienst; Kruiningen 9.30, 14.00 en 18.00 uur ds. Hoogerland; Leiderdorp 18.30 uur stud. Van Rijswijk; Lelystad 9.30 uur ds. Kattenberg en 16.00 uur leesdienst; Lisse 10.00 en 16.00 uur ds. Neele; Marknesse 19.00 uur ds. Tanis; Meeuwen 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur leesdienst; Melissant 10.00 en 18.00 uur ds. P. Blok; Middelburg-Centrum 9.30, 14.00 en 18.30 uur lees-

dienst; Middelburg-Zuid 9.30, 14.00 en 18.30 uur leesdienst; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Moerkapelle 15.30 uur (doventolk) stud. Boeder; Naaldwijk 9.30 en 16.00 uur ds. Driessen; Nieuw Beijerland 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Nieuwerkerk Zld 9.30 en 15.30 uur ds. Gunst; Nieuwe Tonge 18.00 uur ds. De Wit; Nijkerk 18.30 uur ds. Kleppe; Nisse 9.30 en 14.30 uur ds. Tuinier; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur leesdienst; Oostburg 15.00 uur ds. Van Gelder; Oostkapelle 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. C. Harinck; Opheusden 10.00 en 18.30 uur ds. Pater; Oud Beijerland 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Ouddorp 9.30 en 14.30 uur ds. De Heer; Oudemirdum 14.30 uur stud. Labee; Poederoyen 18.30 uur ds. Van Dijk; Poortugaal 18.30 uur ds. Driessen; Puttershoek 10.00 en 15.30 uur ds. Vermeij; Rhenen 16.00 uur ds. Van Belzen; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. De Leeuw; Ridderkerk-Slikkerveer 14.30 uur ds. Brugge; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. Van Dieren en 14.30 uur leesdienst; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur leesdienst; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. Schreuder en 14.30 uur leesdienst; Rilland-Bath 14.00 uur ds. Verschuure; Rotterdam-Alexanderpolder 14.30 uur ds. Van der Net; Rotterdam-Centrum 10.00 en 17.00 uur ds. Mijnders; Rotterdam-IJsselmonde 14.30 uur ds. De Leeuw; Rotterdam-Zuidwijk 19.00 uur ds. Silfhout; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. Mouw; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. Van Belzen; Sint Philipsland 15.00 uur (bev. ambtsdr.) ds. De Jongste; Soest 9.30 uur ds. Verweij en 15.00 uur ds. W. Harinck; Spijkenisse 10.00 en 15.00 uur ds. P. Mulder; Sprang-Capelle 17.00 uur ds. Melis; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur ds. De Waard; Terneuzen 10.00 en 18.00 uur ds. Van Gelder; Terwolde-De Vecht 9.30 en 14.30 uur kand. Heijkamp; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. De Jongste en 14.30 uur leesdienst; Tricht-Geldermalsen 19.15 uur ds. Joosse; Uddel 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. Bakker; Utrecht 10.00 en 15.30 uur stud. Van Rijswijk; Veen 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur leesdienst; Vlaardingen 16.30 uur ds. Paul; Vlissingen 9.30 uur leesdienst en 16.00 uur ds. Vreugdenhil; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. Mondria; Wageningen 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Werkendam 10.00 en 18.00 uur leesdienst; Woerden 10.00 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. Schipper; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. Van Eckeveld; Zoetermeer 10.00 en 18.30 uur stud. Boeder; Zwijndrecht 9.30 en 16.30 uur leesdienst; Zwolle 9.30 en 19.00 uur ds. Vogelaar.

■ MAANDAG 29 OKTOBER 2007

Aalburg 15.00 uur ds. W.J. Karels.

■ DINSDAG 30 OKTOBER 2007

Leerdam 19.30 uur ds. Hakvoort; Naaldwijk 19.45 uur ds. Van Krimpen; Nijkerk 19.30 uur ds. Mondria (voor de GBS); Sint Philipsland 19.30 uur ds. Meeuse; Yerseke 19.30 uur ds. De Heer (hervormingsdienst).

■ WOENSDAG 31 OKTOBER 2007

Dinteloord 19.30 uur ds. Van Aalst; Drachten 19.30 uur ds. Van Belzen; Enkhuizen 15.00 en 19.30 uur ds. Schreuder; Ermelo 19.30 uur ds. Van Eckeveld; Hilversum 19.45 uur stud. Labee (hervormingsdienst); Hoogeveen 19.30 uur ds. Van Dieren; Krabbendijke 19.30 uur ds. Hoogerland (voor de zending); Middelburg-Centrum 19.30 uur ds. De Heer (hervormingsdienst); Nieuw Beijerland 19.30 uur ds. Vermeij; Oosterend-Texel 19.00 uur ds. De Wit; Poortugaal 19.30 uur ds. Van Manen; Ridderkerk 19.30 uur ds. De Leeuw (hervormingsdienst); Scherpenzeel 19.30 uur ds. Schot; Stolwijk 19.30 uur ds. De Waard; Waarde 19.30 uur ds. C. Harinck (hervormingsdienst); Wageningen 19.30 uur ds. F. Mulder.

■ WOENSDAG 31 OKTOBER 2007 (DANKDAG)

Hoogvliet 15.00 en 19.45 uur ds. Terlouw; Katwijk aan Zee 15.00 en 19.30 uur ds. Mondria; Puttershoek 14.30 en 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Scheveningen 14.30 uur ds. Baan en 19.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Soest 15.00 en 19.30 uur ds. Visscher; Sprang-Capelle 15.00 en 19.30 uur ds. M. Karens; Utrecht 14.30 uur ds. Van der Net en 20.00 uur ds. Verweij; Westzaan 15.00 en 19.30 uur ds. Schipper; Wierden 19.30 uur ds. Hakvoort; Zwijndrecht 19.30 uur ds. Veenendaal; Zwolle 19.30 uur ds. Vogelaar.

■ DONDERDAG 1 NOVEMBER 2007

's-Gravenzande 19.45 uur ds. Vermeij; Hoofddorp 19.30 uur ds. Van der Net; Kootwijkerbroek 14.00 uur (huw.bev.) ds. Beens; Sprang-Capelle 14.00 uur (huw.bev.) ds. Melis; Veenendaal 13.15 uur (huw.bev.) ds. Van Belzen; Zaandam 19.30 uur ds. Schot.

■ VRIJDAG 2 NOVEMBER 2007

Alpen aan den Rijn 14.15 uur (huw.bev.) ds. Golverdingen; Den Helder 19.30 uur ds. Verhoef.

■ EVANGELISATIESAMENKOMSTEN

Alkmaar:

Evangelist G. Baan; kerkgebouw 't Wuiver 2-a, Oudorp NH, gem. Alkmaar; samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 16.30 uur.

U bent hartelijk welkom in de inloop/bijbelshop 't Wuiver, Stationsweg 96a, Alkmaar (t.o. NS- en busstation). Openingsdagen: dinsdag t/m vrijdag van 10.00-16.00 uur, zaterdag van 13.00-17.00 uur.

Amsterdam:

Evangelist J. Krijgsman; kerkgebouw Bij Simon de Looier, Looiersgracht 70. Samenkomsten iedere zondag 10.30 en 17.00 uur. Steun het evangelisatiewerk door uw gift en belangstelling. Breng eens een bezoek aan onze evangelisatiepost. Hartelijk welkom! Openingsdagen: dinsdag tot en met zaterdag van 10.00 tot 16.00 uur.

Emmen:

Evangelist C. van Drunen; kerkgebouw Prinsesselaan 6-I te Emmen; samenkomsten iedere zondag om 9.30 en 15.30 uur.

Leeuwarden:

Evangelist S. de Visser; kerkgebouw Achter de Hoven 2-c; samenkomsten iedere zondag om 9.30 en 16.00 uur.

Zondag 28 oktober: 9.30 en 16.00 uur ds. A. Schot.

Op vakantie in Friesland?

Welkom in onze inloop, die geopend is op vrijdag van 11.00 tot 16.00 uur en zaterdag van 11.00 tot 15.00 uur.

Merksem:

Evangelist A. van Setten; kerkgebouw "De Bron", Oude Bareellei 64; samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur.

U bent ook hartelijk welkom in het inloophuis, geopend op dinsdag van 10.00-15.00 uur, donderdag van 15.00-21.00 uur en zaterdag van 11.00-15.00 uur.

Tilburg:

Evangelist H.J. van den Boogaart; kerkgebouw **Offenbachstraat 105**. Samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 18.30 uur.

Het inloopcentrum "Het kruispunt" is geopend op:

- Dinsdag en woensdag van 14.00-17.00 uur.

- Donderdag van 10.00-14.00 uur en 18.30-21.00 uur.

- Zaterdag van 13.00-16.00 uur.

U bent hartelijk welkom.

ADVERTENTIES

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Dinteloord geeft met ontroering kennis van het overlijden van haar oud-ambtsbroeder

Jan van der Welle

In de leeftijd van 76 jaar.

Hij heeft onze gemeente 17 jaar, in getrouwheid, als diaken mogen dienen.

De Heere ondersteune de achtergebleven familie in dit grote verlies en Hij heilige deze ernstige roepstem aan ons aller hart.

Namens de kerkenraad: W. Roozmond, preses
C. van der Welle, scriba

Dinteloord, 19 oktober 2007

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Gouda geeft met diep leedwezen en ontroering kennis van het overlijden van de heer

J.L. van Haften

in de leeftijd van 82 jaar.

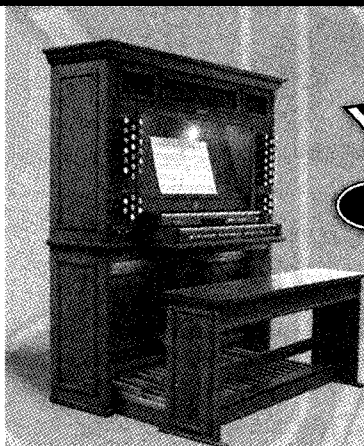
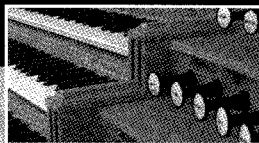
Gedurende de jaren 1983 t/m 2000 mocht hij de gemeente in getrouwheid als diaken dienen.

De Heere ondersteune de achtergebleven kinderen, klein- en achterkleinkinderen in dit verlies en heilige de roepstem aan ons aller hart.

Namens de kerkenraad: ds. G. Clements, preses
J.P. van der Bas, scriba

Gouda, 19 oktober 2007

Andante is dealer van
JOHANNUS - CONTENT - EMINENT

Johannus 'Andantino'-positief

**ORGELCENTRUM
ANDANTE**

A. van Ostadelaan 35, Veenendaal
Tel: 0318 - 505063, info@andanteorgels.nl

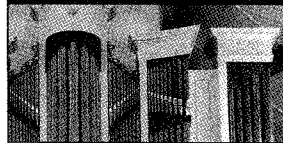
maandag gesloten
dinsdag t/m vrijdag 09.00 - 12.00 / 13.30 - 17.30
vrijdagavond 18.30 - 21.00
zaterdag 09.30 - 12.00 / 13.30 - 17.00

www.andanteorgels.nl

DE SPECIALIST IN HUISKAMER- EN KERKORGELS

Orgelbouw Advies Commissie

een betrouwbare partner!

nieuwbouw • restauratie • overplaatsing • onderhoud

ook voor akoestische
vraagstukken

Neem voor meer informatie
contact op met
Dhr. H. den Hollander
Tel. (040) 435 44 35

Vereniging van
Organisten der
Gereformeerde
Gemeenten

Te koop gevraagd: **THEOLOGISCHE**

boeken.

(oude- en nieuwe druk)

Boekh. en antiquariaat
Versprille, Noordweg 9a,
4413 AA Krabbendijke

0113- 502004 / 06-49497862

www.boekhandelversprille.nl

BEGRAFENISVERZORGING KINA

010 - 458 31 12

Rotterdam, Drechtstreek, Krimpenerwaard, Gouda
D.W. Schipper 010-4506626 J. Kooijman 0182-563932
Capelle aan den IJssel Gouda

NatuursteenHuis

vakmensen vertalen uw wensen

- Marmer, graniet en hardsteen
(voor binnen & buiten)
- Grafmonumenten
- Vakkundig advies

Goes tel (0113) 216555
Middelburg tel (0118) 612579

v.h. Zandee & De Kuyper ook voor leveringen buiten Zeeland

*Persoonlijke zorg voor
uw begrafenis*

Dokter Hamburgerlaan 59 - 2771 JR Boskoop

Telefoon (0172) 21 21 22

Begrafenisverzorgers:
D. Harkes en J.F. van Staveren

Wij verzorgen alleen begrafenis - Dag en nacht bereikbaar

Jong, maar ontvankelijk

Steun het reformatorisch onderwijs aan Chinese kinderen!

stort uw gift op **3473.76.029** ten name van Hudson Taylor/SBHC

HUDSON TAYLOR

Stichting Bijbelse Hulpverlening China

voor info of voorlichting bel 06 200 13 173

BARNEVELDSE BEGRAFENISVERENIGING

Voor een eervolle, eenvoudige verzorging van begrafenissen in Barneveld en omstreken.

- geen CREMATIE
- eigen personeel
- vervoer van en naar alle plaatsen
- dag en nacht te ontbieden
- levering van grafstenen
- opgave van lidmaatschap

G. de GROOT
Zr. J.H.D. Vermeulenstraat 5
3774 JW Kootwijkerbroek
Tel.: 0342-441812

Begrafenis Verzorging Tollenaar

Voltastraat 21, 4532 LG Terneuzen
Tel. 0115-612554 - **Geen crematies**

*Elektrotechniek, verlichtings-
techniek en noodverlichting
voor kerken en scholen*

Bedrijfsweg 16 - 3831 KE LEUSDEN
Telefoon 033-4941235 - Fax 033-4948687
www.elektrovdberg.nl

begrafenisverzorging T. den Hollander

Begrafenissen in Vlaardingen, Rotterdam, Gouda, den Haag en omstreken.

Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst uitvaartcentrum of thuis met koeling.

Geen crematies.

Dag en nacht bereikbaar.

Mozartlaan 13
3131 ES Vlaardingen
Tel. 010 - 4600509

Uitgaande van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland biedt de SHG gekwalificeerde kraamzorg en gezins- en bejaardenzorg die aansluit bij uw manier van leven. Dit houdt voor ons in dat Bijbelse normen en waarden de basis vormen voor uw dagelijkse levenshouding en mediagebruik.

Kraamzorg

Meldt u tijdig aan om teleurstelling te voorkomen.

Voor informatie of inschrijving kunt u ons bereiken op telefoonnummer **0187 - 48 91 73**

b.g.g. 0342 - 49 21 55. Op werkdagen van 9.00 - 11.00 uur en van 13.00 - 15.00 uur en op vrijdagavond van 19.00 - 21.00 uur.

Gezins- en bejaardenzorg

Voor informatie of inschrijving kunt u ons bereiken op telefoonnummer **0166 - 65 26 05**. Op werkdagen van 9.00 - 11.00 uur en op vrijdagavond van 19.00 - 21.00 uur.

De gratis brochure zenden wij u graag toe.

SERVICE AAN

HUIS MOGELIJK

AMBSKLEDING | ROUWKLEDING

KOORKLEDING | ZAKELIJKE KLEDING

WWW.BOEDERCOMFORTKLEDING.NL

GLASHORST 123A | 3925 BR SCHERPENZEEL | T (033) 258 98 30 | M (06) 53 21 53 34

Samenzangavond

Ger. Gem. Nunspeet

Zaterdag 27 Oktober 19.30 uur

Organist: Pieter Heykoop

Meditatie: ds. A. Schot

TOEGANG VRIJ!

Collecte: Toekomst voor de Kerk

REIZEN NAAR ZUID-AFRIKA

Wekelijks naar o.a.:

- Swaziland
- De Panorama Route
- Kruger Nationale Park

Dagelijks naar o.a.:

- Johannesburg
- Pretoria

Geschikt voor grote en kleine groepen.

Aantrekkelijk verblijf in Sandton, Johannesburg.

Voor meer informatie:

+27 11 706 4809

+27 82 900 9368

+27 11 463 6810

wybe@umfulatours.com

www.umfulatours.com

Van BOEKHANDEL & UITGEVERIJ Horssen bv

Dorpsstraat 100 - 3881 BE PUTTEN
Tel. 0341 36 22 77 - info@van-horssen.com
www.van-horssen.com

Het juiste adres voor:

Bijbels, Theologische boeken, Leesboeken voor jong en oud, Voordeelboeken, Tweedehands, CD's en bladmuziek.

**KLASSE
MAAKT ONDERSCHIED**

Stolk Orgels
is hoofddealer van:
**Johannus - Eminent
Domus - Ahlborn**

**Stolk
Orgels**
tel.: 0180 - 31 56 52

Nieuwkerk a/d IJssel, Vrijheidslaan 55,
Krabbendijke, Oostpolderweg 1
Nederhemert Nrd., Ormelingsstraat 36
Beesd, Veerweg 14
Papendrecht, Overtoom 18

UNIEK IN PRIJS

Te huur **ruime vakantiewoning**
in **Zuid-Alberta**, Canada,
omgeving van Lethbridge.
Prachtig gelegen, uitzicht op rivier,
prairie en Rocky Mountains,
dichtbij dorp en kerken.
Voor inlichtingen 00-1403-553-4023.
Hollands sprekend.

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING
G. WEGENAAR

Buurtlaan West 26 tel. 0318-526641
3905 JR Veenendaal www.wegenaar.nl

Wij verzorgen begrafenissen in Veenendaal,
Ede, Bennekom, Wageningen, Rhenen e.o.

RST
Zorgverleners

KRAAMZORG

THUISZORG

RST Zorgverleners.
800 zorgverleners staan voor u klaar!
Voor identiteit en kwaliteit.

Bel voor informatie over kraamzorg,
wijkzorg, gespecialiseerde
verzorging, verpleging,
(huishoudelijke) verzorging:
0342 - 42 23 24.
Of wordt zelf RST Zorgverlener!
Reageer op: 0342 - 40 54 65 of
info@rstzorg.nl

Identiteit & Kwaliteit!

Tel. (0342) 42 23 24

Burg. Kuntzeleen 27-a • Postbus 154
3770 AD Barneveld • Fax: 0342-42 25 56
www.rstzorg.nl • E-mail: info@rstzorg.nl

Nieuw!

WOESTIJNREIZEN

Levensbeschrijving van twee bevriende baptistenpredikers
Ds. George Mockford en Ds. John Warburton jr.

George Mockford (1826-1899) was een vriend van John Warburton senior en junior en was predikant te Heathfield. Behalve in zijn levensbeschrijving leren we hem in zijn geestelijk leven in het bijzonder kennen in de elf toegevoegde brieven. We lezen b.v. in de vierde brief het volgende:
"Dan is alles, wat Hij gedaan heeft, wel; en ook datgene, wat Hij nu doet, is wel. Maar ook voor de toekomst kunnen wij alsdan op Hem vertrouwen. O, hoe vele redenen hebben wij, om wel van Hem te spreken! Hij is Goed. Hij is een Sterkte ten dage der benauwdheid."

John Warburton jr. (1815-1892) was een zoon van de bekende John Warburton sr. En was predikant te Southill. Treffend is de inhoud van de door hem opgestelde geloofsbelijdenis. Over de uitverkiezing zegt hij: "Ik geloof een eeuwige uitverkiezing, dat God een aantal van het menselijk geslacht heeft uitverkoren tot het eeuwige leven en dat de verlossing, heiligmaking, rechtvaardigmaking, heerlijkmaking, vloeiende uit de gehoorzaamheid, het borgtochtelijk lijden, de dood, de heerlijke opstanding en de triomfante hemelvaart van de Heere Jezus Christus, alleen bepaald is tot de lijn der verkiezing, zodat alleen de uitverkorenen deelgenoten zullen worden van deze bijzondere genade Gods en dat daarentegen de anderen zullen gelaten worden in de staat waarin zij gevallen zijn."

Verder is toegevoegd van:
Ds. G. Mockford een elftal brieven.
Ds. J. Warburton sr. een vijftiental brieven aan zijn zoon John Warburton jr.
Ds. William Gadsby: een verhandeling over de Heerlijkheid van Gods genade.
Ds. John Kershaw: predikatie over De Godsrivier en derzelve beekjes.
Ds. J.C. Philpot: predikatie over Jona's geloof.
Ds. J.C. Philpot: predikatie over Een geestelijk dood zijn en een verborgen leven.

Alles is in de huidige spelling overgezet door de heer J.A. Bunt.

Totaal 330 pagina's, met illustraties. Prijs **€19,90**

Boekhandel R. van der Meijden
Nedereindsestraat 7 - 4041 XE Kesteren - Tel. 0488-482226 (Bgg. 0488-482134)
Maandags gesloten.

Een vertrouwd adres voor al uw Bijbels, psalmboekjes, prekenboeken, levensbeschrijvingen, leesboeken, kinderboeken enz.

**NIEUW IN ONS
ASSORTIMENT:**

* 3 CD-serie van
Ds. G.J. van Aalst **€ 8,75**
- Johannes 11
De opwekking van Lázarus

* Ds. J.J. van Eckeveld **€ 4,00**
- Jesaja 1 : 18
Gods gericht met Juda

* Ds. W. Harinck **€ 4,00**
- Matth. 15 : 21 - 28
De Kanarrese vrouw en Jezus

* Ds. C. de Jongste **€ 4,00**
- Jesaja 49 : 14 - 16
De bevinding van Sions heiligen

* Ds. P. Mulder **€ 4,00**
- Handelingen 16 : 30 en 31
De bekering van de stokbewaarder

* Ds. P. van Ruitenburg **€ 4,00**
- 1 Petrus 1 : 8
Een onuitsprekelijke vreugde

In mooi CD-doosje
Alle CD's excl. verzendkosten.

Bel of mail: CDCopy Kapelle,
(0113) 34 10 95 of cdcopy@eleos.nl
Vraag eventueel naar onze catalogus

Openingstijden: ma. t/m do.:
9.00 - 11.30 u. en 13.30 - 16.00 u.;
vr.: 9.00 - 11.30 u.

CDCopy Kapelle is een onderdeel van DAC "De Werkplaats"
Eleos, Stichting gereformeerde geestelijke gezondheidszorg
www.eleos.nl

Tholen
ORGELIMPROVISATIE
EN SAMENZANGAVOND

Rehobothkerk Gereformeerde Gemeente

Zaterdag 3 november

aanvang 19.30 uur

samenzang met bovenstem

Organist : Pieter Heykoop

Meditatie: ds. C. de Jongste

Toegang vrij!

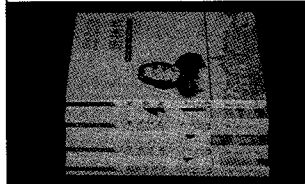
Collecte t.b.v.

Aktie toekomst voor de kerk

Verboden, maar gezegend

Geef de Chinezen reformatische lectuur!

stort uw gift op **3473.76.029** ten name van Hudson Taylor/SBHC

HUDSON TAYLOR

Stichting Bijbelse Hulpverlening China

voor info of voorlichting bel 06 200 13 173

Te koop: Twee onder één kap
woning met garage in Goes.
5 slp.kamers vraagprijs € 234.000 KK
H.A. Kraamer
Laan der Verenigde Naties 116
Tel.: 0113-221986

TE HUUR eengezinswoning,
zeer rustig gelegen in de Betuwe.
Veel privacy, eigen inrit.
Inform: tel: 0344 - 603151

Wij verzorgen begrafenissen in alle
plaatsen op de Veluwe en in Rijssen
en aangrenzende gebieden.

Geen crematies.

Ongeacht bij welke begrafenisvereniging
of begrafenisfonds men is aangesloten.

Begrafenisverzorging Vos
Aardhuisweg 74, 3888 MG Uddel
tel. (0577) 401689, fax (0577) 401027

BEGRAFENISVERZORGING - VOS - VERTROUWD VERZORGD

De Laatste Zorg
Begrafenisverzorging
Joop van Dijk Joh.zn.

- Geen crematies.
- Begrafenissen verzorgen wij geheel naar wens van de familie.
- Gespecialiseerd in thuisopbaring.
- Wij verzorgen begrafenissen in elke plaats waar u wenst.
- Ook als u niet of elders verzekerd bent.

Burg. ten Veldestraat 22 M 06-20 36 10 34
8281 ZS Genemuiden F 038-385 87 66
E info@delaatstestzorg.nl
T 038-385 42 30 I www.delaatstestzorg.nl

Brand- en inbraak-
Telecommunicatie
Airconditioning
CV-onderhoud
Elektra
Ventilatie
Loodgieter
Verlichting

AKTIE bv

Koeling in uw Kerk(gebouw)
Voor elk probleem? Bel AKTIE
Tel: 010-4517471
CO2 metingen
Advies en installatieburo
Voor een vrijblijvende offerte
aktie@kliksafe.nl

Orgelmakerij
Boogaard

Gravenstraat 4
7461 TN RIJSSSEN
Telefoon 0548-521637
Telefax 0548-544904

Nieuwbouw-Restauratie-Stem- en onderhoudswerk.

Boekbinderij
en Uitgeverij

F.N. SNOEK
Dr. Scheurerlaan 28
3853 KB ERMELO
Tel. 0341 - 55 66 08

HET HEIL VERKONDIGD
DEEL 4 IS UIT

Inhoud:

C.Tuinman, Job 6:4	R.Petri, Matthéüs 19:6
C.Mel, Prediker 12:3,4a	C.Walingius, Lukas 12:32
C.Mel, Prediker 12:4b,5a	F.Johannes, Lukas 18:13,
C.Mel, Prediker 12:5b,6	<i>Heilig Avondmaal</i>
A.Hellenbroek, Hooglied 2:15	J.L.Langhans, Lukas 23:26,
D.Goltzius, Jesaja 52:13,	<i>Lijdensstof</i>
<i>Adventstof</i>	B. de Moor, Johannes 5:2-4
Æ.Francken, Matthéüs 5:1-3	D.Knibbe, 1 Petrus 4:18a (1)
P. du Bosc, Matthéüs 12:41	D.Knibbe, 1 Petrus 4:18a (2)

ISBN 90-76731-67-6; 490 blz; € 32,50 (excl. 6,50 porto)

Ook in de boekhandel verkrijgbaar

Willen diegenen die reeds besteld hebben dit nogmaals doen?
Door een computerstoring is het abonneestand verloren gegaan.

Te bestellen per post: Dr. Scheurerlaan 28, 3853 KB Ermelo
Tel.: 0341 55 66 08; Fax: 0341 49 33 60; E-mail: fnsnoek@kliksafe.nl

VLOERTEGELS

- 1.200 M² SHOWROOM MET MEER DAN
- 300 SOORTEN NATUURSTEEN
- 250 SOORTEN TEGELVLOEREN
- NIEUW!! NU OOK SIERBESTRATING
- MET/ZONDER PLAATSING
- MET/ZONDER VLOERVERWARMING
- SPECIALE KORTINGEN VOOR KERVLOEREN

Download nu gratis van onze site het boekje 'Vraag & antwoord over (natuur) stenen vloeren'

KROON

WWW.KROONVLOERENINSTEEN.NL

Energieweg 8c, 4231 DJ Meerkerk, tel (0183) 354225
Direct aan de A27 tussen Gorinchem-Utrecht, afrit 25
Openingsstijden: ma-vr 8-17 uur, za 9-16 uur.

**NATUURSTEEN-
EN TEGELVLOEREN**